

17/07/2026

Wnoszący petycję: [REDACTED]

OŚWIADCZENIE / BRAK ZGODY NA UPUBLICZNIENIE DANYCH OSOBOWYCH

Działając na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), **nie wyrażam zgody** na ujawnienie moich danych osobowych (imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, adresu e-mail oraz numeru telefonu) na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję ani urzędu go obsługującego. Wnoszę o pełną anonimizację moich danych osobowych przed publikacją informacji o petycji w przestrzeni publicznej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).

Adresat: Ministerstwo Sprawiedliwości

PETYCJA

w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia automatycznego mechanizmu naliczania karnych, podwyższonych odsetek od nielegalnych transakcji i nienależnie pobranych środków przez komorników sądowych po zakończeniu postępowania egzekucyjnego oraz odpowiedzialności organów nadzoru

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), w interesie publicznym, **wnoszę o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu nowelizację przepisów ustawy o komornikach sądowych oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego w zakresie:**

Wprowadzenia instytucji **automatycznych, podwyższonych odsetek karnych** (o charakterze sankcyjnym), naliczanych od wszelkich środków finansowych pobranych lub zatrzymanych przez komorników sądowych bez podstawy prawnej (w tym w szczególności po formalnym zakończeniu, umorzeniu lub zawieszeniu postępowania egzekucyjnego), których **minimalna wysokość byłaby ustalana corocznie i naliczana osobno od każdej jednostkowej transakcji**, wraz z określeniem **bezwzględnego automatyzmu działania organów nadzoru i kar finansowych za zaniedbania dla komorników oraz sędziów wizytatorów/prezesów sądów.**

Uzasadnienie

Obecny stan prawny oraz codzienna praktyka orzecznicza i egzekucyjna w żaden sposób nie chronią obywateli przed bezpodstawnymi operacjami na mieniu dłużników oraz błędami ze strony komorników sądowych. Kluczowym problemem są sytuacje, w których komornicy dokonują transakcji finansowych (np. zajęć rachunków bankowych, pobrań kwot z wynagrodzeń) po zakończeniu postępowania egzekucyjnego – czyli w momencie, gdy **utracili oni do tego jakąkolwiek podstawę prawną.**

Praktyczny przykład obecnie funkcjonującego systemu egzekucyjnego i braku nadzoru

Bezpośrednim impulsem do sformułowania niniejszego wniosku jest przypadek działalności **komornika sądowego [REDAKTOWANO]**, działającego przy **Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie** i nadzorowanego przez Prezesa tegoż Sądu.

W sprawie o sygnaturze **Km 2268/18**, po formalnym zakończeniu tego postępowania egzekucyjnego, komornik – powołując się wciąż na tę samą, nieaktywną już sygnaturę – doprowadził do kilku operacji finansowych na majątku byłego uczestnika postępowania w roli dłużnika. W okresie **od sierpnia 2018 roku do kwietnia 2019 roku** doprowadził on do kilku działań transakcyjnych na mieniu byłego dłużnika, które w żaden sposób nie były związane z opłatami egzekucyjnymi ani innymi tytułami przewidzianymi prawem. Dla przeprowadzenia tych operacji **nie istniała jakakolwiek podstawa prawna**, co oznacza, że środki obywatela zostały bezprawnie wytransferowane i przetrzymane.

Do dnia dzisiejszego ani komornik **[REDAKTOWANO]**, ani organ nadzoru – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ – **nie stwierdzili pisemnie w tych działaniach błędu, ani też planowanej, umyślnej działalności pod pozorem rzekomego ograniczenia kosztów ponoszonych przez komornika/dłużnika**, która w rzeczywistości wynikała z zaniechania informowania uczestników postępowania o uchyleniu zajęć i/lub zakończeniu postępowania egzekucyjnego (w sytuacji sporządzenia dokumentów przez komornika z nieprawdziwą informacją potwierdzającą uchylenie wszystkich zajęć).

Brak jakiegokolwiek refleksji, samokontroli i uznania tych oczywistych uchybień przez wyżej wymienione podmioty pokazuje, że obecny system nadzoru nad komornikami jest iluzoryczny.

Skutki obecnej luki prawnej dla poszkodowanego obywatela

Opisany wyżej przypadek doskonale prezentuje, w jakiej sytuacji znajduje się poszkodowany obywatel w relacji z aparatem egzekucyjnym i organami nadzoru nad tymi organami:

- **Brak automatyzmu i bierność organów:** Poszkodowany musi sam wykryć nielegalne transakcje i domagać się ich zwrotu, podczas gdy ani komornik, ani nadzorujący go prezes sądu nie podejmują żadnych działań z urzędu w celu naprawienia ewidentnej bezprawności.
- **Brak realnych narzędzi prawnych:** W praktyce obywatel, któremu bezprawnie zabrano pieniądze po zakończeniu egzekucji, nie może skutecznie domagać się od komornika niczego (np. dowodów na spłatę długu komornika wobec byłego dłużnika, zwrotu bankowych opłat egzekucyjnych za bezprawne operacje komornika dokonane do dacie zakończenia postępowania egzekucyjnego, odsetek za rozporządzanie mieniem przez komornika w wyniku operacji dokonanych bezprawnie).
- **Bezkarność i "darmowy kredyt":** Taki stan rzeczy prowadzi do patologii, w której komornik może bez żadnych konsekwencji finansowych dysponować i obracać bezprawnie pobranymi środkami obywatela. Dla nierzetelnego urzędnika jest to de facto darmowy kredyt kosztem poszkodowanego, podczas gdy ten drugi często z dnia na dzień zostaje pozbawiony pieniędzy na bieżące zaplanowane wydatki.

- **Naruszenie zaufania do państwa:** Sytuacja, w której organ egzekucyjny działa bezprawnie po zakończeniu procedury, a nadzorujący go prezes sądu rejonowego nie tylko nie pomaga obywatelowi, ale wręcz legitymizuje bezprawne działania poprzez brak stwierdzenia błędu i ignorowanie ukrytych intencji organu egzekucyjnego, drastycznie niszczy autorytet wymiaru sprawiedliwości.

Proponowane rozwiązania legislacyjne

Aby zlikwidować lukę prawną, wnosimy o to, aby nowe przepisy precyzyjnie określiły mechanizm naliczania podwyższonych odsetek oraz odpowiedzialności dyscyplinarno-finansowej organów egzekucyjnych i nadzorczych:

1. **Wysokość odsetek:** Odsetki od nielegalnych transakcji po zakończeniu postępowania powinny wynosić **dwukrotność lub trzykrotność odsetek ustawowych za opóźnienie**, jednak nie mniej niż **minimalna stawka roczna** ogłaszana corocznie w drodze obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości (np. na poziomie minimum 15-20% w skali roku).
2. **Zasada jednostkowości (odrębne naliczanie):** Proponowane przepisy muszą wprost przewidywać, że **minimalna wysokość karnych odsetek będzie naliczana osobno i niezależnie od każdej dokonanej bezprawnie transakcji (operacji finansowej)**. Niedopuszczalne powinno być sumowanie bezprawnych potrąceń w jedno roszczenie zbiorcze. Każde uderzenie w majątek obywatela (np. osobne potrącenie z pensji, osobne zajęcie rachunku w danym miesiącu) musi być traktowane jako odrębny czyn pociągający za sobą pełną minimalną stawkę odsetkową.
3. **Moment naliczania i automatyzm:** Obowiązek zwrotu oraz naliczanie odsetek powstaje **automatycznie z mocy samego prawa z chwilą dokonania nielegalnej transakcji**. Poszkodowany nie musi składać żadnych wezwań do zapłaty.
4. **Wymuszenie nadzoru i kary dla organów nadzorczych:** Nowe regulacje muszą nakładać na organ nadzoru (Prezesa Sądu Rejonowego oraz sędziego wizytatora) obligatoryjny obowiązek niezwłocznego nakazania komornikowi zwrotu bezprawnych środków wraz z odsetkami. Brak reakcji organu nadzoru w terminie 7 dni od powzięcia informacji o takiej transakcji skutkować będzie karą finansową nakładaną na ten organ na rzecz poszkodowanego oraz automatycznym wszczęciem postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego pełniącego funkcję nadzorczą.
5. **Osobista odpowiedzialność komornika:** Środki na pokrycie tych odsetek i kar powinny obciążać bezpośrednio budżet kancelarii komornika, który dopuścił się zaniedbania (a nie Skarb Państwa).

Tworzenie efektywnego mechanizmu motywacyjnego

Kluczowy aspekt prewencyjny proponowanej regulacji: Proponowane przepisy nie mają charakteru wyłącznie odszkodowawczego – ich nadrzędnym celem jest stworzenie **efektywnego i realnego mechanizmu motywującego komorników sądowych oraz organy nadzoru do bezwzględnej przestrzegania prawa**.

Przeniesienie ryzyka finansowego bezpośrednio na budżet kancelarii komorniczej oraz wprowadzenie osobistej odpowiedzialności dyscyplinarno-finansowej organu nadzorczego sprawi, że dokładność i legalność działań stanie się dla nich priorytetem ekonomicznym. Zastosowanie zasady naliczania odrębnych odsetek minimalnych od każdej pojedynczej transakcji drastycznie zwiększa dolegliwość kary w przypadku seryjnych błędów lub świadomych zaniechań informacyjnych. Wizja dotkliwych kar finansowych zmusi organy egzekucyjne do natychmiastowej i rzetelnej weryfikacji statusu spraw, sprawnego zdejmowania blokad oraz niezwłocznego aktualizowania baz danych po zakończeniu postępowań, a sądy do sprawowania realnego, a nie fasadowego nadzoru.

PROJEKT USTAWY (PROPOZYCJA ZMIAN LEGISLACYJNYCH)

W celu wdrożenia powyższych postulatów, wnosimy o dokonanie następujących zmian w obowiązującym porządku prawnym:

Art. 1.

W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2026 r. poz. [...]) po art. 151 dodaje się art. 151a w brzmieniu:

„Art. 151a.

1. W przypadku dokonania przez komornika jakiegokolwiek czynności egzekucyjnej skutkującej pobraniem, zajęciem lub transferem środków pieniężnych z majątku dłużnika lub osoby trzeciej po umorzeniu, zawieszeniu lub zakończeniu postępowania egzekucyjnego, bądź w inny sposób bez podstawy prawnej, **obowiązek niezwłocznego zwrotu bezprawnie pobranych kwot wraz z podwyższonymi odsetkami karnymi powstaje automatycznie z mocy samego prawa z chwilą dokonania danej transakcji**, bez konieczności uprzedniego wezwania komornika przez poszkodowanego.
2. Podwyższone odsetki karne, o których mowa w ust. 1, nalicza się w wysokości trzykrotności odsetek ustawowych za opóźnienie określonych na podstawie art. 481§2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Roczna stawka podwyższonych odsetek karnych od każdej jednostkowej transakcji lub operacji finansowej dokonanej bez podstawy prawnej nie może być niższa niż minimalna stawka odsetek sankcyjnych, ogłaszana corocznie, w drodze obwieszczenia, przez Ministra Sprawiedliwości w Monitorze Polskim, która wynosi nie mniej niż 15% w stosunku rocznym.
4. Podwyższone odsetki karne nalicza się odrębnie i niezależnie od każdej jednostkowej transakcji, operacji finansowej lub potrącenia, od dnia ich dokonania do dnia faktycznego zwrotu całości bezprawnie pobranych środków na rachunek bankowy poszkodowanego.
5. Obowiązek zapłaty odsetek, o których mowa w ust. 1, obciąża bezpośrednio i osobiście komornika, który dokonał bezprawnej

- czynności, oraz jest pokrywany z przychodów jego kancelarii. Wyłącza się możliwość pokrycia tych kosztów z sumy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komornika lub budżetu Skarbu Państwa.
6. Próba uzasadnienia braku zwrotu środków lub zaniechania niezwłocznego poinformowania stron o zakończeniu egzekucji rzekomym dążeniem do ograniczenia kosztów postępowania ponoszonych przez dłużnika stanowi rażące naruszenie powagi urzędu komornika i podlega obligatoryjnemu wszczęciu postępowania dyscyplinarnego.
 7. Organ nadzoru (Prezes Sądu Rejonowego oraz sędzia wizytator ds. egzekucyjnych) w przypadku powzięcia informacji (w tym za pośrednictwem skargi, petycji lub wniosku poszkodowanego) o dokonaniu transakcji bez podstawy prawnej, o której mowa w ust. 1, **jest zobowiązany z urzędu w terminie 7 dni wydać komornikowi pisemne, natychmiast wykonalne zarządzenie nakazujące zwrot środków wraz z należnymi odsetkami karnymi** pod rygorem wszczęcia procedury dyscyplinarnej zmierzającej do odwołania komornika z pełnionej funkcji.
 8. Niedopełnienie przez organ nadzoru obowiązku, o którym mowa w ust. 7, skutkuje nałożeniem na Skarb Państwa – Sąd Rejonowy, przy którym działa komornik, kary gwarancyjnej na rzecz poszkodowanego w wysokości 5000 zł za każde zaniechanie, a także stanowi podstawę do obligatoryjnego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec Prezesa Sądu Rejonowego lub sędziego wizytatora z tytułu rażącego niedopełnienia obowiązków służbowych."

Art. 2.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. [...]) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 816 dodaje się ...§3 i ...§4 w brzmieniu:

„§3. Niezwłocznie po zakończeniu lub umorzeniu postępowania egzekucyjnego, nie później niż w dniu tej czynności, komornik jest zobowiązany do formalnego uchylecia wszystkich dokonanych w sprawie zajęć oraz pisemnego powiadomienia o tym fakcie dłużnika, wierzyciela oraz wszystkich instytucji, do których skierowano uprzednio zajęcia (w szczególności banków i pracodawców).

...§4. Niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w ...§3, skutkuje powstaniem odpowiedzialności odszkodowawczej i odsetkowej komornika na zasadach określonych w art. 151a ustawy o komornikach sądowych, niezależnie od faktu, czy zaniechanie to miało charakter niezamierzony, czy stanowiło planowane, umyślne działanie zmierzające do uniknięcia kosztów korespondencji."

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Wprowadzenie proponowanych zmian w prawie jest konieczne, aby zapłacić istniejącą lukę prawną, która obecnie sankcjonuje bezkarność komorników, godzi w konstytucyjne prawa obywateli i pozostawia ich bez jakiegokolwiek ochrony oraz prawa do rekompensaty.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę o pozytywne rozpatrzenie niniejszej petycji i podjęcie stosownych prac legislacyjnych.

Z poważaniem,

/podpis/